

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи медичних знань

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №11 від «5» квітня 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи медичних знань
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Івасюк Ірина Йосипівна
Контактний телефон викладача	0505140193
E-mail викладача	Ivasiuk777@i.ua
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	90 год (3 кредити)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	щотижня
2. Анотація до курсу	
<p>Дана дисципліна ознайомлює з основним поняттями в сфері охорони здоров'я, основними групами захворювань та невідкладними станами в медицині, розуміння можливих проблем зі здоров'ям протягом життя, визначення стратегій та алгоритмів дій при виникненні певних медичних проблем, опанування елементарних медичних знань, а також вмінь надання першої медичної допомоги.</p> <p>Курс допомагає майбутнім працівникам освіти опанувати медичну термінологію, кваліфікувати медичні стани, розуміти причинно-наслідкові зв'язки між факторами ризику, спадковістю та медичними станами. Це створює ґрунт для розуміння можливих проблем зі здоров'ям, дає орієнтири щодо надійних джерел інформації, навчає використовувати їх для самостійного пошуку необхідної медичної інформації. Розуміння медичних станів та причин їх виникнення допомагатиме будувати персональні стратегії щодо збереження здоров'я.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: метою навчальної дисципліни «Основи медичних знань» є поглиблення, розширення та закріплення знань, одержаних на лекціях та під час самостійної роботи студента. Оволодіння студентами практичними методами оцінки функціонального стану людей різних вікових груп. Всебічний розвиток особистості, виховання нової людини, поєднуючи у собі духовну цінність, моральну чистоту і фізичну довершеність. Вміння своєчасно розпізнати основні захворювання людини. Навчальним планом передбачено проведення лекційних і практичних занять.</p> <p>Дати студентам необхідний мінімум знань про причини, ознаки, перебіг захворювань та невідкладних станів, про спроби надання долікарської медичної допомоги, про роль профілактичних заходів для попередження розвитку патології.</p> <p>Завдання: забезпечувати підготовку вчителя до надання першої медичної допомоги при невідкладних станах та проведення профілактичної роботи з питань охорони життя і здоров'я дітей.</p>	
4. Компетентності	
<p>Інтегральна компетентність: здатність до формування світогляду й до саморегуляції та здорового способу життя; • здатність застосування у професійній діяльності етичних і правових норм щодо регулювання відносин між людьми, між людьми та суспільством і між людьми та довкіллям.</p> <p>Загальні компетентності: • здатність приймати обґрунтовані рішення, діяти з позицій соціальної відповідальності, сумлінно виконувати професійні обов'язки, • здатність працювати в команді, • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, а також здатність займати активну громадську та життєву позицію, розвивати лідерські якості; • здатність до пошуку необхідної інформації, її аналізу та критичного осмислення, а також здатність працювати з інформацією у комп'ютерних мережах; • знання літературної мови, знання нормативних і правових документів у сфері збереження та зміцнення здоров'я, креативність і здатність адаптуватися до нових ситуацій.</p> <p>Фахові компетентності: • здатність до володіння педагогічними, інформаційними та медикобіологічними технологіями щодо формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь та навичок, а також самостійної розробки технологій для гармонійного</p>	

розвитку особистості; • здатність здійснювати прогнозування стану здоров'я, оцінювати фізичні здібності і функціональний стан людей різного віку, здійснювати оцінку й моніторинг рівня здоров'я дітей та підлітків; • здатність використання методик навчання основам медичних знань у навчально-виховному процесі в загальноосвітніх навчальних закладах; • здатність до організації навчально-виховного процесу з навчання основ медичних знань на основі педагогічних теорій; • здатність аналізувати й систематизувати передовий педагогічний досвід, використовувати основні засоби та методи фізичної реабілітації; • здатність організовувати масові позакласні виховні заходи з оздоровчої проблематики; • здатність надавати долікарську допомогу в загрозливих для життя станах.

5. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні ознаки патологічних станів у людей різного віку;
- питання загальної та особистої гігієни;
- основи долікарської діагностики основних захворювань та патологічних станів;
- техніку надання долікарської допомоги, скеровану на попередження ускладнень та порятунок потерпілого;
- роль профілактичних заходів у попередження розвитку патології;
- основи реанімації, десмургії.

вміти:

- володіти навичками діагностики основних захворювань та патологічних станів;
- володіти технікою надання долікарської допомоги при патологічних станах, загрозливих для життя;
- володіти технікою десмургії;
- володіти технікою реанімації.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
Практичні заняття	18
Самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
V/VI семестр	будь-яка	III курс	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

Змістовний модуль 1. Розпізнавання та попередження захворювань

Тема 1. Предмет і завдання курсу основ медичних знань для педагогічних працівників. Поняття здоров'я та хвороба.	Лекція	Згідно списку літератури	2 год	0	Згідно розкладу
Тема 2. Хвороби, що набули соціального значення: туберкульоз, сифіліс, гонорея, ВІЛ, СНІД. Попередження.	Лекція	Згідно списку літератури	2 год	0	Згідно розкладу
Тема 3. Перша долікарська медична допомога при особливих видах травм. Вплив на організм високих та низьких температур.	Лекція	Згідно списку літератури	2 год	0	Згідно розкладу

Допомога при отруєннях.					
Тема 1. Перша долікарська медична допомога при травмах голови, грудної клітки, хребта, тазу. Транспортна іммобілізація.	Практичне заняття	Згідно списку літератури	2 год	5	Згідно розкладу
Тема 2. Запобігання порушень зору, слуху, мовлення у людей різного віку. Попередження.	Практичне заняття	Згідно списку літератури	2 год	5	Згідно розкладу
Тема 3. Основні захворювання серцево-судинної системи. Попередження. Невідкладні стани при них та перша долікарська медична допомога.	Практичне заняття	Згідно списку літератури	2 год	5	Згідно розкладу
Тема 4. Основні захворювання дихальної системи. Вірусні інфекції. Попередження. Невідкладні стани при них та перша долікарська медична допомога	Практичне заняття	Згідно списку літератури	2 год	5	Згідно розкладу
Змістовний модуль 2. Перша допомога при травмах нещасних випадках					
Тема 4. Запобігання порушення розвитку та функції опорно-рухового апарату у людей різного віку.	Лекція	Згідно списку літератури	2 год	0	Згідно розкладу
Тема 5. Перша долікарська медична допомога при переломах кісток. Зупинка кровотечі. Транспортна іммобілізація.	Лекція	Згідно списку літератури	2 год	0	Згідно розкладу
Тема 6. Паразитарні ураження організму. Гельмінтози. Прояви. Ускладнення. Попередження.	Лекція	Згідно списку літератури	2 год	0	Згідно розкладу
Тема 5. Перша долікарська медична допомога при зупинці дихання та кровообігу .	Практичне заняття	Згідно списку літератури	2 год	5	Згідно розкладу
Тема 6. Основи десмургії.	Практичне заняття	Згідно списку літератури	2 год	5	Згідно розкладу
Тема 7. Основні захворювання травної системи. Попередження. Невідкладні стани при них та перша долікарська медична допомога	Практичне заняття	Згідно списку літератури	2 год	5	Згідно розкладу
Тема 8. Патологія	Практичне	Згідно	2 год	5	Згідно

репродуктивної системи	заняття	списку літератури			розкладу
Тема 9. Основні захворювання сечовидільної системи. Вірусні інфекції. Попередження. Невідкладні стани при них та перша долікарська медична допомога	Практичне заняття	Згідно списку літератури	2 год	5	Згідно розкладу

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p><i>Поточний контроль</i> здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p><i>Модульний контроль</i> (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал.</p> <p><i>Семестровий (підсумковий) контроль</i> проводиться у формі екзамену. <i>Екзамен</i> – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Оцінка знань студентів здійснюється за 100 бальною шкалою:</p>																											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 - 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="4">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 - 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>70 - 79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 - 69</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 - 59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26 - 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90 - 100	A	відмінно	зараховано	80 - 89	B	добре	70 - 79	C	60 - 69	D	задовільно	50 - 59	E	26 - 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																								
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																									
90 - 100	A	відмінно	зараховано																									
80 - 89	B	добре																										
70 - 79	C																											
60 - 69	D	задовільно																										
50 - 59	E																											
26 - 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																									
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																									
Вимоги до письмової роботи	Підсумкова письмова робота виконується у формі комплексної контрольної роботи.																											
Практичні заняття	Усні опитування, виконання тестових завдань.																											
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав сумарно 25 балів і вище.																											

8. Політика курсу

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Законодавство України про охорону здоров'я

Законодавство України про охорону здоров'я базується на [Конституції України](#) і складається з цих Основ та інших прийнятих відповідно до них актів законодавства, що регулюють суспільні відносини у сфері охорони здоров'я.

Стаття 2. Міжнародні договори України в сфері охорони здоров'я

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про охорону здоров'я, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 4. Основні принципи охорони здоров'я

Основними принципами охорони здоров'я в Україні є:

визнання охорони здоров'я пріоритетним напрямом діяльності суспільства і держави, одним з головних чинників виживання та розвитку народу України;

дотримання прав і свобод людини і громадянина в сфері охорони здоров'я та забезпечення пов'язаних з ними державних гарантій;

гуманістична спрямованість, забезпечення пріоритету загальнолюдських цінностей над класовими, національними, груповими або індивідуальними інтересами, підвищений медико-соціальний захист найбільш вразливих верств населення;

рівноправність громадян, демократизм і загальнодоступність медичної допомоги та інших послуг в сфері охорони здоров'я;

відповідність завданням і рівню соціально-економічного та культурного розвитку суспільства, наукова обґрунтованість, матеріально-технічна і фінансова забезпеченість;

орієнтація на сучасні стандарти здоров'я та медичної допомоги, поєднання вітчизняних традицій і досягнень із світовим досвідом в сфері охорони здоров'я;

попереджувально-профілактичний характер, комплексний соціальний, екологічний та медичний підхід до охорони здоров'я;

багатоукладність економіки охорони здоров'я і багатоканальність її фінансування, поєднання державних гарантій з демонополізацією та заохоченням підприємництва і конкуренції;

децентралізація державного управління, розвиток самоврядування закладів та самостійності працівників охорони здоров'я на правовій і договірній основі.

Розділ II

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ГРОМАДЯН У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Стаття 6. Право на охорону здоров'я

Кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає:

а) життєвий рівень, включаючи їжу, одяг, житло, медичний догляд та соціальне обслуговування і забезпечення, який є необхідним для підтримання здоров'я людини;

б) безпечне для життя і здоров'я навколишнє природне середовище;

в) санітарно-епідемічне благополуччя території і населеного пункту, де він проживає;

г) безпечні і здорові умови праці, навчання, побуту та відпочинку;

д) кваліфіковану медичну допомогу, включаючи вільний вибір лікаря, вибір методів лікування відповідно до його рекомендацій і закладу охорони здоров'я.

9. Рекомендована література

1. Валеологія. В.Г. Грибан. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 256 с.
2. Основи сестринської справи (курс лекцій). – Тернопіль. Укрмедкнига, 1999. – 496 с.
3. Ужегов Г.Н. Секреты выживания в экстремальных ситуациях. М.: ООО «Издательство АСТ Донецк: «Сталкер»», 2002. – 784 с.
4. Зеленин А.В. Генная терапия на границе третьего тысячелетия. Московский университет. 2001. №25-26. – с. 6-8.
5. Москаленко В. До медицини європейського рівня. Урядовий кур'єр. 2002, 19 вересня (172). – с. 5.
6. Омельченко О. Синдром “весняної втоми”: наш організм потребує вітамінів, але в міру. День, 2002., №35. – с. 6.
7. Поляков В. Николай Пирогов: учение о травме, страницы истории. Мед. газета. 1992. 20 апреля. (№28). – с. 11.
8. Сидоренко О. Невидима загроза. Комп'ютер та здоров'я. Слово “Просвіти”. 2001. №7. – с. 11.
9. Сиротенко Т. Міжнародні елементи в медичній термінології. Укр. мова та література. 2002. №42. – с.13-14.
10. Служинська О. “Нічого кращого немає, як та мати молодая”. Просвіта. – 2002. №5. – с. 11.
11. Цілісна система оздоровлення. Валеологія. – 2000. №16. – с. 19-21.
12. Шкорупа С. Чем мы болеем и как мы лечимся. (Состояние здоровья жителей Запорожья и области). Запорізька Січ. – 2001. №113 . – с. 5.
13. Бенюмов В.М., Костенко О.Р. Дитячий травматизм: навчальний посібник – К. Здоров'я 2002р;
14. Крістман В.М. Внутрішні хвороби із елементами догляду за хворими: Навчальний посібник.- К. Медицина, 1999р.
- 15.Петрик О.І Долікарська медична допомога при травмах та нещасних випадках. Навчальний посібник.-К.: Вища школа, 1995р.
16. Кара М., Пуавер М. Первая медицинская помощь при расстройствах дыхания: Учебное пособие – М.: МГУ, 1999г.
17. Нейко Є.М., Боцюрко В.І. Внутрішні хвороби,К. Медицина 2002р.
18. Сафонов А.Г. Учебное пособие для подготовки медицинских сестер. – М.

Викладач _____ Івасюк І.Й.